

Formandens beretning – Generalforsamling i KÅS

Indledning og velkomst

Dette min første generalforsamling, hvor jeg står som formand for KÅS og samtidig mit først år som en del af bestyrelsen. Det har været et spændende år – både for Karup Å og for mig personligt.

Jeg er arveligt belastet af fiskeri, og jeg var da også knap nok blevet født før min far havde udpeget mig som fluefisker. Det betyder også, at jeg er vokset op ved Karup Å og har igennem hele mit liv haft kendskab til havørreden og det store arbejde, der er blevet – og fortsat bliver – gjort i ådalen. Men i år er jeg kommet et skridt længere ind, helt ind i maskinrummet og oplevet indsatsen på nært hold. Her har jeg mødt nogen af de mange ildsjæle, der gør projekterne mulige – Det har været en stor fornøjelse.

Det er imponerende, hvor meget arbejde der ligger bag selv mindre projekter, og at løfte det som frivillig er enestående. Stor tak til alle de frivillige vandplejefolk, som hvert år yder en indsats for ådalen. Så kommende generationer også kan få oplevelsen af kork, der knager i sommernatten. Jeg håber, at jeres flotte arbejde, kan være med til at inspirere endnu flere til at puste mere liv i ådalen.

Foreningerne langs Karup Å

2025 har overordnet set været et godt fiskesår for Karup Å og herved også for foreningerne. Flere foreninger har oplevet medlemstilgang, hvilket sandsynligvis hænger sammen med nedgangen i kvoterne på laksefiskeriet og et øget fokus på havørreden og det lokale fiskeri. Det betyder også, at vi har været flere mennesker langs åen i år, og sandsynligvis også bliver det næste år.

Når der kommer flere fiskere, stiger presset også på den naturen vi færdes i, og vi skal derfor hver især tænke over, hvordan vi bruger naturen. Det handler om at vise hensyn til sine medfiskere, både de garvede lokale og de nye som ikke kender kulturen langs åen. Det handler om at vise hensyn, til lodsejerne – Sørge for at man holder på de anviste parkeringspladser, så traktorer mm. kan passere. Også handler det især om hvordan vi høster af naturens ressourcer.

Tusind tak til alle lodsejere for jeres velvilje. Tak for de I holder liv i foreningerne, så store som små har muligheden for at opleve den enestående natur, som ådalen rummer. Tak for jeres hjælp til vandplejen og jeres forståelse for vores passion.

Vandpleje

Vandplejen har gennemført flere flotte projekter og vedligeholdt endnu flere. Det er flot, og ikke noget, der er en selvfølge for en ådal. Projekterne har været støttet af DTU's konverterede udsætningsmidler, KÅS og kommunerne, især Viborg Kommune har bidraget i år.

I samarbejde med kommunerne er vi blevet enige om at fjerne sejltreder, som vi har erfaret skaber problemer ved gydebankerne. Det er et vigtigt skridt for at mindske vedligeholdelsen af gydebankerne, og sikre en mere naturlig hydrologi i åen.

Vi har desuden valgt at forlænge forsøget med reduceret grødeskæring i 2026 -med forbehold. Vi er fuldt bevidste om, at der opstår problemstrækninger, hvor åen graver sig ned, og hvor sødgræsset vokser ud. Det kan give meget smalle strækninger, hvor man nærmest kan nå den modsatte bred med fiskestangen.

Omvendt har forsøget haft en markant positiv effekt på de gode vandplanter – som vandranunkel og vandstjerne – der har fået mulighed for at vokse uforstyrret. Det skaber både liv og skjul for fisk og insekter. Og samlet set har vi vurderet, at de positive effekter opvejer de negative.

Vi er i løbende dialog med kommunerne og andre relevante aktører om, hvordan problemstrækninger kan håndteres, blandt andet gennem selektiv grødeskæring og andre værktøjer, der kan brede åens profil. Vi har en god idé om, hvor udfordringerne typisk opstår, men her har vi også brug for jeres hjælp. Meld endelig ind, når I oplever strækninger, der bør håndteres, så vi kan bringe det videre til de respektive kommuner.

En anden effektiv metode til at begrænse sødgræsset udspring og indsnævring af åen er afgræsning. Kreaturer er særdeles dygtige til at holde sødgræsset nede, og jeg vil derfor opfordre lodsejerne til at lade kreaturerne græsse helt ned i åen, hvor det er muligt. Der findes flere tilskudsordninger og information om dette.

I KÅS er vi enige om, at de beslutninger vi tager for ådalen, skal være på et fagligt og oplyst grundlag. Som led i at blive klogere på bestandens udvikling og effekten af vores vandpleje, har KÅS valgt at investere igen at investere i elfiskeudstyr til bestandsanalyse. Det betyder, at der hvert år bliver lavet talt yngel og smolt i vores vandløb. Det giver KÅS mulighed for at kunne handle oplyst.

Den grønne trepart

I forhold til den grønne trepart sker der i øjeblikket både rigtig meget og ingenting. KÅS arbejder aktivt for at få indflydelse på de beslutninger, der træffes langs ådalen, så både fiskernes og lodsejernes interesser bliver hørt og varetaget. Vi har således medlemmer der sidder i nogle af de udvalg, der er med til at præge beslutningerne.

KÅS-konkurrence 2025 og 2026

Karup Å konkurrencen, Fra udspring til udløb, var igen i 2025 en succes. Ganske vidst boomede fangstrapporten ikke af store fisk, selvom der i ugerne op til var mange flotte fangster. Det viser noget om, hvor lunefuld Karup Å kan være, og at præmissen for arrangementet ikke er betinget fangsterne. Men i højere grad af fællesskabet, passionen og kærligheden til naturen – Det der skaber lystfiskerånden.

Endnu en gang, må jeg også tage hatten af for de mange timer som frivillige ligger i arrangementet, både før, under og efter arrangementet. Og til alle jer sponsorer, som gør det hele økonomisk muligt, og er med til at sætte stemningen på pladsen. Tusind tak for alles bidrag – Konkurrencen har stor betydning for at KÅS kan drives.

Ser vi frem mod konkurrencen her i 2026, så runder konkurrencen en milepæl, da den som flere foreninger har jubilæum ganske vidst kun 25-års jubilæum. Det er en oplagt anledning til både at fejre historien og sætte fokus på fremtiden for Karup Å. Jeg vil i den anledning minde om, at det er et KÅS arrangement, og det derfor er alle foreningerne, der har ansvar for at afvikle konkurrencen. Og jeg skulle hilse fra konkurrence udvalgt, og sige at der er plads til flere og at gode ideer er velkomne.

Samarbejde og sammenhold

Året har vist mig, hvor afgørende det er, at vi som foreninger og bestyrelser står sammen – og at vi kommunikerer klart og respektfuldt. Foreninger er bygget af mennesker, for mennesker. Det betyder engagement og vilje, men også fejl og uenigheder. Derfor har vi et fælles ansvar for at være opmærksomme på hinanden og sikre, at uoverensstemmelser ikke får lov til at vokse. Det gavner ingen, tværtimod. I KÅS vil vi alle det samme. Vi vil ådalen, og det er den vi vil bruge vores tid på.

Derfor håber jeg, at vi alle kan stå sammen om ikke at videreføre gammelt nag til nye generationer. Det gavner hverken fællesskabet eller vores fælles sag og tager fokus fra det, vi egentlig vil: Ådalen. Det skylder vi hinanden.

Strategi og vision

Vi står over for en tid med nye politiske aftaler og skærpede krav. Derfor arbejder vi i KÅS med at formulere en tydelig strategi og en fælles vision for fremtiden. Det handler ikke om begrænsninger – tværtimod. Det handler om at sætte ord på hvordan KÅS, lysterfiskerne og de mange frivillige bruger og arbejder med ådalen i dag, og om at beskrive, hvor vi gerne vil hen på længere sigt – om 10, 20 og 30 år.

Strategien skal være både pejlemærke og ambition for vores eget arbejde, men også et stærkt redskab i mødet med omverdenen, fx når vi søger fonde eller indgår dialog med myndigheder. Ikke mindst er den afgørende for, at vi selv fastholder og styrker indflydelsen på forvaltningen af Karup Å. Har man input eller idéer vil jeg gerne opfordrer til at man deler dem – for det her er et fælles projekt. Karup Å er et fælles ansvar.

Tak.